

## โครงการวิจัย

“ศึกษาศิลปกรรมแบบประเพณีในจังหวัดเพชรบุรี”

(The Study of The Traditional Art in Petchburi Province)

นายสุนนท์ ปาลกะวงศ์ ณ ออยุธยา และคณะ

(Mr. Sunon Palakavong Na Ayudhya and Others)

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทวิจัยพื้นฐาน ประจำปี 2531 จำนวนเงิน 242,000.00 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 14 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2545

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาพัฒนาการของศิลปกรรมแบบประเพณีในจังหวัดเพชรบุรี และได้พบว่า งานศิลปกรรมแบบประเพณีมีพัฒนาการสูงสุดในช่วงอยุธยาตอนปลาย พัฒนาการสำคัญที่สุดทางสถาปัตยกรรมอยู่ในช่วงเวลาดังกล่าว ในสมัยรัตนโกสินทร์ สถาปัตยกรรมแบบตะวันตกเริ่มเข้ามามีอิทธิพลราวสมัยรัชกาลที่ 4 สมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีพัฒนาการของสกุลช่างสถาปัตยกรรมตามวัดสำคัญในจังหวัดเพชรบุรี ภาพจิตรกรรมที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ภาพที่พระอุโบสถวัดใหญ่สุวรรณาราม (ประมาณ พ.ศ. 2173-2199) แสดงถึงฝีมือช่างชั้นสูง ส่วนภาพที่วัดเกาะแก้วสุวรรณาราม (พ.ศ. 2277) นั้น แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของช่างเขียนท้องถิ่นในช่วงเวลาดังกล่าว ในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ได้เริ่มปรากฏอิทธิพลของเทคนิคแบบตะวันตกขึ้นในภาพจิตรกรรมฝาผนังที่วัดมหาสมณาราม ซึ่งเขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ส่วนภาพในพระวิหารวัดมหาธาตุ ซึ่งเขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 นั้น มีอิทธิพลของเทคนิคแบบตะวันตกมากขึ้น และเป็นพัฒนาการที่สำคัญช่วงสุดท้าย งานประติมากรรมในจังหวัดเพชรบุรีที่สำคัญที่สุดคือ งานประติมากรรมปูนปั้น ซึ่งเป็นงานศิลปกรรมแบบประเพณีประเภทเดียวในจังหวัดเพชรบุรี ที่มีพัฒนาการสืบเนื่องตั้งแต่สมัยอยุธยาจนกระทั่งปัจจุบัน

### Abstract

The aim of this research is to study the development of the traditional art in Petchburi Province. It is concluded that the peak of its development was evident during late Ayudhya period. In architecture, the most prominent development was witnessed during the period. In Bangkok period, increasing influence of western architecture began to be felt during the fourth reign. While the fifth reign saw the development of indigenous groups of architects at various prominent monasteries. The ordination hall of Wat Yai houses the most important mural paintings (AD. 1630-1656). Later indigenous development is founded in the mural paintings at Wat Koh (AD. 1734). During Bangkok period, the integration of the western influence is detected in the mural paintings at Wat Maha Samanaram which was painted during the fourth reign. The last important mural paintings were painted during the sixth reign. They are at Wat Mahatat. The most important Petchburi sculpture is the stucco relief. It is the only practice in traditional art which indigenous developments can be traced since Ayudhya period to date.